

COMPANION
KOOPERATIV UTVECKLING

MED FINANSIERING FRÅN
RAR Samordningsförbundet
RAR Sörmland

SOCIALT FÖRETAGANDE & SOCIAL INNOVATION I SÖRMLAND

SLUTRAPPORT, FEBRUARI 2023
Vägar framåt och lärdomar från
projektet *Nyttiga affärer*

I SÖRMLAND
nyttiga
affärer

Rapport från *Nyttiga Affärer* – ett projekt som vill bidra till att skapa förutsättningar för socialt företagande och social innovation i Sörmland.

FÖRORD

Coompanion Sörmland har haft förtroendet att under de fyra senaste åren arbeta med en sektor inom den sörmländska ekonomin, som fortfarande är relativt okänd vad gäller vad den är, dess betydelse för samhället, individerna och vår internationella konkurrenskraft, men även hur vi kan stötta denna framväxt – den sociala ekonomin.

EU har den sociala ekonomin högt på sin agenda, som belyses i den nyligen antagna *EU Action Plan for the Social Economy 2022-2026*. Bakgrunden till handlingsplanen är de 2,8 miljoner företag som finns inom EU och som erbjuder innovativa lösningar på samhällsutmaningar såsom arbetslöshet, utanförskap, demokrati och klimat. Dessa företag bidrar till en mångfald av företagsformer och sysselsätter 13,6 miljoner människor. I Sverige är dock den sociala ekonomin fortfarande relativt begränsad jämfört med andra medlemsstater, vilket innebär en stor potential för ekonomisk tillväxt och nya arbetstillfällen.

Vårt projekt *Nyttiga affärer* är ett steg i riktningen för att verka för den gemensamma handlingsplanen – vi synliggör den sociala ekonomin, vi har bidragit med kunskap om den, vi skapar nätverk och mötesplatser, vi öppnar upp för framåtsyftande samtal.

Min förhoppning är nu att vi, baserat på det arbete som har utförts i Sörmland inom social ekonomi, står bättre rustade för att gemensamt – offentliga aktörer, främjarsystem och det privata näringslivet – skapa de rätta förutsättningarna för den sociala ekonomin. Vi fortsätter genom att verka för socialt ansvarsfull upphandling som främjar social ekonomi. Vi vill utveckla användandet av medel ur ESF+, ERUF och andra EU-program för att skapa utvecklingsmöjligheter genom att öka stödet till den sociala ekonomin ur EUs finansiering. Vi vill även fortsätta att arbeta med att främja nya finansieringsformer och att säkerställa involvering av social ekonomi i befintliga strukturer.

Projektet *Nyttiga affärer* är avslutat – denna slutrapport leder oss förhoppningsvis till nya tankar och samarbeten som gör att vi tillsammans bygger den sociala ekonomin i Sörmland!

Ett stort tack till alla som bidragit till *Nyttiga affärer*!

Ylva Wretås
Verksamhetsledare
Coompanion Sörmland

COOMPANION SÖRMLAND
Org.nr: 769627-5580
Portgatan 3, 633 61 Eskilstuna
Kontakt: sormland@coompanion.se

FEBRUARI, 2023

SAMMANFATTNING

Sörmland och samhället står inför stora samhällsutmaningar som kräver såväl nytänkande som samverkan över sektorsgränser för att lösas. I projektet *Nyttiga affärer* har vi mött ett stort antal samhällsentreprenörer som genom sin affärsidé/verksamhet vill bidra till att förbättra samhället. Många av dem vill samverka med offentlig sektor och har en önskan om att kunna utveckla hållbara välfärdslösningar tillsammans, som skapar värde för både miljö och människor. En utmaning i detta är att få till långsiktigt hållbara samverkansstrukturer och avtal mellan samhällsentreprenörer och det offentliga. Det är i detta fält som projekt *Nyttiga affärer* verkat de senaste åren. I korthet skulle man kunna säga att *Nyttiga affärer* har haft en brobyggande funktion mellan dessa parter, med målet att få till en samverkan för att lösa olika samhällsutmaningar.

Genom projektet har en mängd olika insatser gjorts, till sociala företag/samhällsentreprenörer och till offentlig sektor som har innefattat kunskapshöjande insatser, tvärsektoriella mötesfora för dialog och handling, inspiration från andra delar av Sverige och Europa. Vi har arbetat mycket med affärsutvecklande insatser för stötta sociala företagare att utveckla sina verksamheter och få till ett hållbart företagande som varar över tid. Ambitionen har också varit att få fler sociala företag att starta.

Ett konkret resultat är att det nu finns ett koncept framtaget för hur en kommun kan stötta framväxten och bildandet av sociala företag. I Nyköping har kommunen aktivt och framgångsrikt varit med och stöttat det som idag är det arbetsintegrerande kvinnokoopertivet Yalla Nyköping, som bildades under våren 2022. Idag har 7 utrikesfödda kvinnor, som tidigare stått långt från arbetsmarknaden, blivit anställda. Kvinnorna har dessutom varit med och format affärsidéerna för verksamheten. Vid årsskiftet 2022/2023 tar Yalla Nyköping som ett nästa steg i sin utveckling över en restaurang som kommer utgöra navet i den framtida verksamheten.

Under projekttiden har också ett nätverk för sociala företag/samhällsentreprenörer bildats. En närmare samverkan mellan entreprenörerna är ett annat konkret resultat. En stor del av entreprenörerna är enmansföretagare och här har nätverket kunna fylla en viktig funktion genom att ge ett sammanhang. Som företagare har man kunnat träffa andra samhällsentreprenörer med samma drivkraft.

I det brobyggande arbetet har en viktig del varit att skapa mötesplatser för offentlig sektor och sociala företag/samhällsentreprenörer då dessa sällan möts. Vi har de senaste åren arrangerat fem Mötesplatser för socialt företagande i Sörmland och det har utvecklats till ett koncept som innefattar kunskap/inspiration, nätverkande, samtal och hur vi kan få till "call to actions" för lösa samhällsutmaningar.

Sammanfattningsvis kan vi se att kunskapen om och intresset för socialt företagande har ökat hos länets offentliga aktörer, det vill säga, kommunerna, Region Sörmland och Arbetsförmedlingen som varit de närmast berörda aktörerna i projektet. Det är nu dags att ta nästa steg och på allvar börja använda de verktyg som finns för samverkan genom exempelvis reserverade upphandlingskontrakt, social hänsyn i upphandlingar och idéburna offentliga partnerskap (IOP). Genom att etablera samverkan med sociala företag, skapas förutsättningar för deras möjligheter att fortsätta verka och utvecklas.

Framåt kommer Mötesplats för socialt företagande & social innovation att genomföras och utgöra en samlade plats för tvärsektoriella samtal, inspiration, kunskap och nätverkande i Sörmland. Detta tillsammans med nätverket för sociala företag/entreprenörer kommer att fortsatt drivas av Coompanion Sörmland.

INNEHÅLL

Inledning och några begrepp	1
Den sociala ekonomin – ramarna för det sociala företagandet	1
Social innovation	2
Samhälls-entreprenörskap	2
Sociala företag	2
Arbetsintegrerade sociala företag – ASF	2
Nyttiga affärer drag igång..	3
Projektets insatsområden – en översikt	4
Sociala företag -och entreprenörer i sömmland	5
Nätverk, stöd & kompetensutveckling för sociala företagare	6
Affärsutvecklande stöd för sociala företag	6
Rådgivningar i Nyttiga affärer	6
Sociala företagare om Nyttiga affärers stöd...	8
Nuläget och behov framåt för sociala företag i Sömmland	8
Mötesplatser för socialt företagande i Sömmland	10
Ett socialt företag blir till – processen med att skapa Yalla Nyköping	13
Processen börjar	13
Affärsprogram Yalla Nyköping	14
Verksamheten börjar ta form och Yalla Nyköping bildas	14
Om konceptet med Yalla Nyköping	15
Resultat & lärdomar från projektet	16
Socialt företagande som en samhällskraft i genomförandet av Agenda 2030	17
Handla med hjärtat & upphandla med social hänsyn - fler marknader för socialt företagande	17
Marknad A	17
Marknad B	18
Marknad C	18
Rekommendationer framåt för mer social innovation	19
Några avslutande ord och medskick	20
Tack!	21

Inledning och begrepp

Föreliggande rapport är en summering av insatser, resultat och lärdomar som gjorts inom ramen för projektet *Nyttiga affärer* som pågått i Sörmland de senaste åren. I rapporten finns också en framåtsyftande del för att arbetet med socialt företagande och social innovation ska fortsätta utvecklas i vårt län. I projektet har vi mött ett stort antal samhällsentreprenörer som genom sin affärsidé/verksamhet vill bidra till att förbättra samhället. Många av dem vill samverka med det offentliga och tillsammans skapa hållbara välfärdslösningar som skapar värde för både miljö och människor. En utmaning i detta är att få till långsiktigt hållbara samverkansstrukturer och avtal mellan entreprenörer och det offentliga och det är i detta fält som *Nyttiga affärer* verkat de senaste åren. I korthet kan projektets kärna beskrivas som ett brobyggande mellan dessa parter med målet att få till samverkan för att lösa samhällsutmaningar.

Den sociala ekonomin – ramarna för det sociala företagandet

Den sociala ekonomin kan sägas utgöra ramarna för de begrepp som presenteras nedan. Den sociala ekonomin har följande huvudsakliga principer och egenskaper gemensamt:

- Prioritering av människor och sociala och/eller miljömässiga syften framför vinst.
- Återinvestering av största delen av vinsterna och överskotten i verksamheter som tjänar medlemmarna/användarna (kollektivt intresse) eller samhället i stort (allmänt intresse).
- Demokratisk och/eller delaktighetsbaserad styrning.

I EU's handlingsplan för social ekonomi från 2021 lyfter man fram att den sociala ekonomin omfattar en mängd olika enheter med olika företags- och organisationsmodeller. De verkar inom en rad olika ekonomiska sektorer såsom jordbruk, skogsbruk och fiske, byggnadsverksamhet, avfallshandling, parti- och detaljhandel, energi och klimat, information och kommunikation, finans och försäkring, fastighetsverksamhet, yrkesverksamhet, vetenskap och teknik, utbildning, människors hälsa och socialt arbete, konst, kultur och media. Sociala företag anses numera allmänt vara en del av den sociala ekonomin. De sociala företagen agerar för att förverkliga nya lösningar på samhällsutmaningar och sociala behov genom att mobilisera och kombinera olika resurser och aktörer, samt skapa passande organisationsformer och affärsmodeller. Socialt entreprenörskap/samhällsentreprenörskap kan därmed ses som en del i processen att utveckla sociala innovationer.

Social innovation

Begreppet social innovation avser utvecklingen av nya lösningar vars främsta mål och medel är sociala, med avseende på människors välmående, inkludering och egenmakt (cf. Moulaert et al., 2013; Mulgan & Pulford, 2010). Det främsta syftet är att förbättra människors livsvillkor och tackla aktuella samhällsutmaningar. Det kan ta sig form av nya tjänster, metoder, verksamheter eller annat, som är mer rättvisa, hållbara eller effektiva än samhällets befintliga lösningar. (Anheier et al., 2018; Mumford, 2002).

Samhällsentreprenörskap

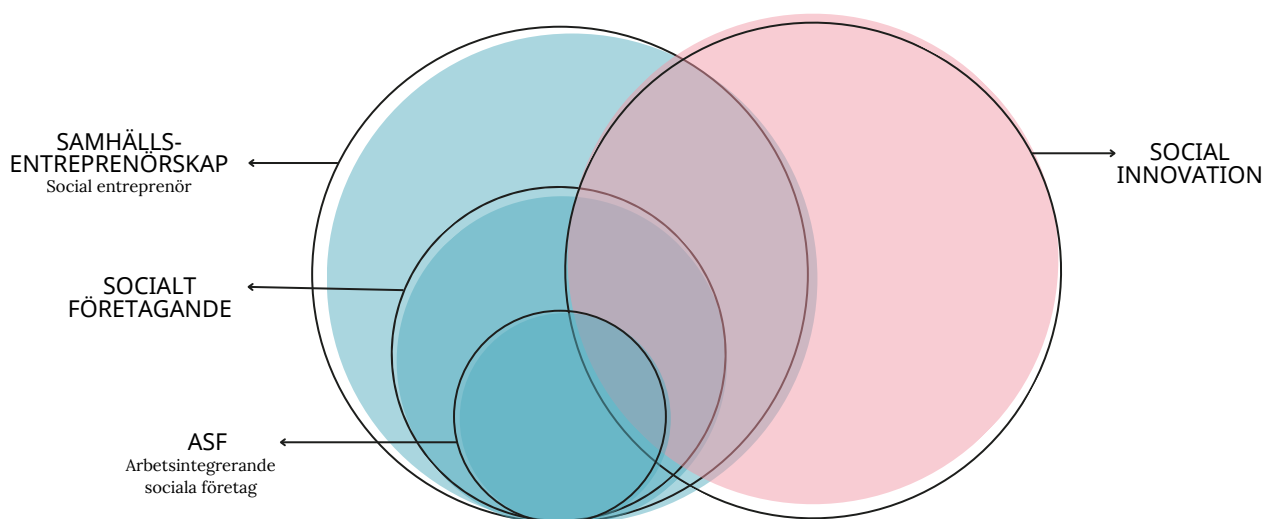
Sociala entreprenör eller samhällsentreprenör kallar vi den som ser ett samhällsproblem och vill agera på det genom entreprenörskap.

Sociala företag

Med socialt företagande menas individer och organisationer som driver näringsverksamhet som ett medel för att uppnå samhällsnyttiga mål. Sociala företag bjuder ut sina varor och tjänster till marknaden på ett företagsinriktat och ofta innovativt sätt, och deras kommersiella verksamhet har sociala och/eller miljömässiga syften. Enligt Tillväxtverket mäter sociala företag sina resultat i samhällsnyttiga mål och återinvesterar huvuddelen av det ekonomiska överskottet i verksamheten. Formerna för organisation och ägande följer också demokratiska eller delaktighetsbaserade principer eller är inriktade på sociala framsteg. Sociala företag har olika juridiska former beroende på de nationella förhållandena.

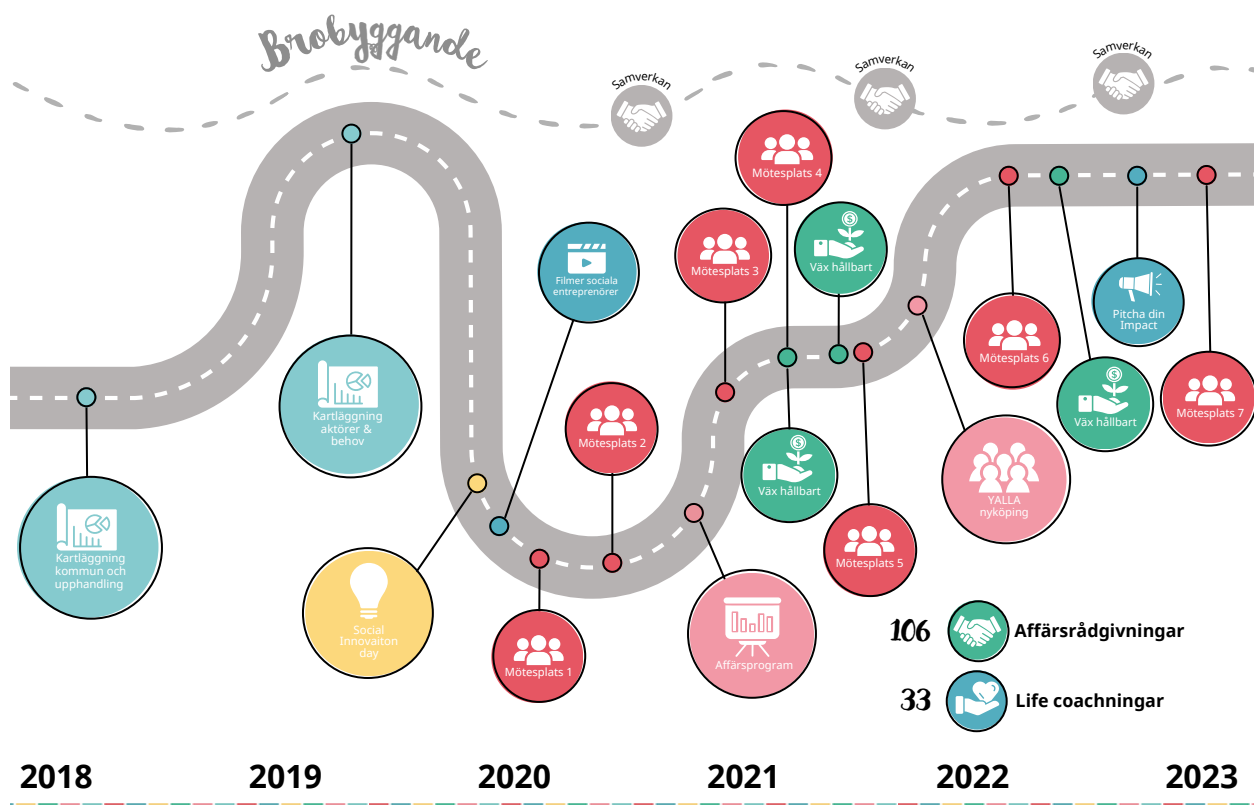
Arbetsintegrerade sociala företag – ASF

ASF är sociala företag som är särskilt inriktade på att stötta människor som står långt från arbetsmarknaden genom att erbjuda arbetsträningsplatser, praktik eller liknande som är individuellt utformade och utgår från individens behov och förmåga.

Nyttiga affärer drag igång...

I Sörmland har det över tid funnits relativt få sociala företag och kunskapen har överlag varit låg. Med den kartan inleddes 2019 *Nyttiga affärer 1.0* med ambitionen att höja kunskapen, få syn på vilka sociala företag som fanns i länet och att med entreprenörskapet som verktyg skapa förutsättningar för att lösa samhällsutmaningar i Sörmland. *Nyttiga affärer 1.0* startade 2019 med finansiering från Tillväxtverket. En del i arbetet var att hitta samhällsentreprenörer i Sörmland, att få veta mer om deras behov och utmaningar samt att kartlägga var länets kommuner befann sig när det gällde intresse för och kunskap om sociala företag, särskilt med fokus på upphandling.

När vi 2020 började närma oss slutet på projektet hade vi utifrån lärdomar och insikter blivit redo att ta nästa steg för att fortsätta öka kunskapen i länet om socialt företagande. En ny ansökan skickades därför in till RAR, samordningsförbundet i länet som beviljade ett tvåårigt projekt. Region Sörmland tog på sig projektägarskapet och Arbetsförmedlingen och Nyköpings kommun blev samverkanspartner och Coompanion Sörmland fick uppdraget att genomföra *Nyttiga affärer 2.0*.

En ansats som vi haft genom projektet är att kontinuerligt synliggöra entreprenörerna och de sociala företagens verksamhet samt den samhällsnytta de gör. Genom nyhetsbrev, filmer och genom att skapa forum där entreprenörerna bjudits in för att berätta om sin verksamhet har vi jobbat med att synliggöra dem och deras affärsidéer/verksamheter. Lär mer här:

Klick!

Projektets insatsområden - en översikt

Under projektets gång har ett antal olika insatser gjorts, mot olika målgrupper och på olika nivåer. Det har omfattat insatser mot personer som står långt från arbetsmarknaden, där sociala företag kan vara en bra miljö för personer att komma närmare arbete eller i arbete, utifrån sina egna förutsättningar. Andra insatser har riktats mot entreprenörerna, de som driver sociala företag eller har en idé som de vill förverkliga, och de har fått stöd såväl individuellt anpassat affärsutvecklande stöd likväl som utbildning/lärande workshops och nätverksträffar där ett flertal entreprenörer deltagit. Den tredje målgruppen vi jobbat med är olika funktioner i offentlig sektor som inkluderat ett flertal verksamhetsområden såsom upphandling, arbetsmarknad, näringsliv, integration, vuxenutbildning, socialtjänst med mer. Här har insatser handlat både om att öka kunskapen och medvetenheten om de sociala företagen och att få till en beredskap hos kommunerna för ökad samverkan mellan dem och entreprenörerna. I insatserna har också en viktig del handlat om att visa på hur upphandling och IOP (ideburet offentligt partnerskap) kan vara viktiga verktyg för att få till affärer mellan det offentliga och företagen. I projektet har vi medvetet arbetat med att jobba på flera nivåer och med dessa målgrupper utifrån att de alla är viktiga pusselbitar för att få till en ökad samverkan och lösa fler samhällsutmaningar och fler sociala företagare i Sörmland.

Sociala företag -och entreprenörer i Sörmland

I Sörmland har vi haft kontakt med ett 40-tal sociala företag/samhällsentreprenörer som deltagit i *Nyttiga affärers* aktiviteter. Företagen återfinns i en rad olika branscher såsom café, mat, catering, återbruk—gamla saker till nya produkter, cykelverkstad, återbruk kläder, insatser för unga, psykisk ohälsa, trädgårdsskötsel, utomhusmiljöer, grön rehab, kommunikation, produktionslinje.

Ungefär hälften av de sociala företagen erbjuder arbetsträning/praktik eller liknande för personer som står långt från arbetsmarknaden (svag svenska, funktionsnedsättning, låg utbildning). Ca 2/3 av företagen drivs av kvinnor, antingen som delägare eller som ensam VD. Till skillnad från andra branscher där andelen män driver företag så kan vi se att inom den sociala ekonomi, i såväl Sörmland och i andra länder i Europa (enligt EU's handlingsplan för social ekonomi) är det även där betydligt vanligare att företagen drivs av kvinnor. Socialt företagande och den sociala ekonomin bidrar således till ett mer jämställt företagande.

Nätverk, stöd & kompetensutveckling för sociala företagare

Inom projektet har riktade insatser till sociala företag/sociala entreprenörer i regionen och genomförts i form av nätverksträffar, utbildningar och workshops med fokus på affärsutveckling och hållbara affärsmodeller. Under nätverksträffarna har deltagarna fått möjlighet att utöka sitt nätverk med såväl andra sociala företag som med relevanta personer från offentliga aktörer. Vi har även varit med och samordnat lokala träffar mellan kommunföreträdare och sociala företag. Teman för lärande workshoparna har varit finansiering, effektmätning och hållbarhet. Vid nätverksträffarna har vi också skapat tillfällen för entreprenörerna att lära känna varann samt att de delat lärdomar och erfarenheter med varandra. En viktig del har varit att få tips och råd från andra som gjort samma resa som en själv. Initialt hade vi också facebook-grupp för att underlätta kontakter mellan entreprenörer och för oss projektmedarbetare att kunna kommunicera. I flera kommuner har lokala träffar skett mellan sociala företag och kommunföreträdare.

Affärsutvecklande stöd för sociala företag

De sociala företagen har också fått personligt stöd från våra rådgivare. Syftet har varit att stötta de sociala företagen i att bli mer affärsmässiga och konkurrenskraftiga samt att göra dem kvalitetsmässigt redo att bli leverantörer av arbetsträning och andra arbetsmarknadsnära insatser. Tre rådgivare/coacher har arbetat inom projektets ramar och har dokumenterat sina rådgivningar. De rådgivande samtalen kan delas upp i två kategorier: (1) affärsrådgivning och (2) life coaching. Affärsrådgivningen har rört utvecklande av företagets verksamhet medan life coachingen har fokuserat mer på personlig utveckling och självledarskap. Det kan till exempel handla om att identifiera hinder för att ta sin verksamhet till nästa nivå. Life coaching visade sig vara en uppskattad insats från entreprenörerna som bidragit till att de både fördjupar sitt syfte och kan hitta strategier för att ta sig vidare i sin företagsresa. Denna del av affärsutvecklande insatserna ser vi som en oväntad effekt/resultat som vi numera ser som en del av det affärsstödande insatserna som entreprenörer kan behöva, inte minst för att deras företagsresa ska bli hållbar och kunna kombineras med privatlivet.

Rådgivningar i Nyttiga affärer

Under 2021 och 2022 har totalt 139 rådgivande samtal genomförts – varav 106 varit affärsrådgivningar och 33 life coachingar.

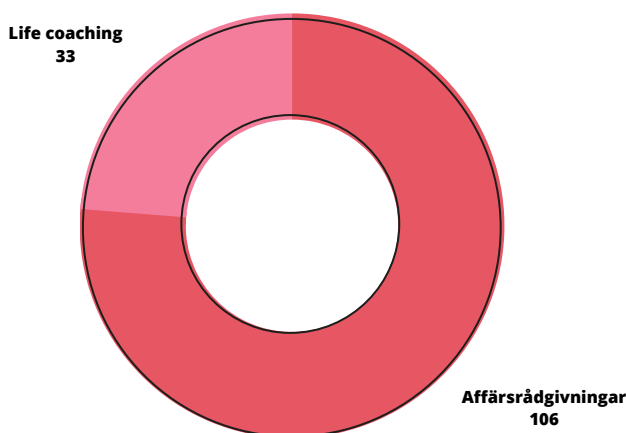

Diagram 1 – antal rådgivande samtal

Det är totalt 46 personer som tagit del av rådgivningarna. 36 personer har varit kvinnor och 10 stycken män. Av både affärsrådgivningar och life coaching har 106 samtal varit med kvinnor och endast 33 samtal varit med män.

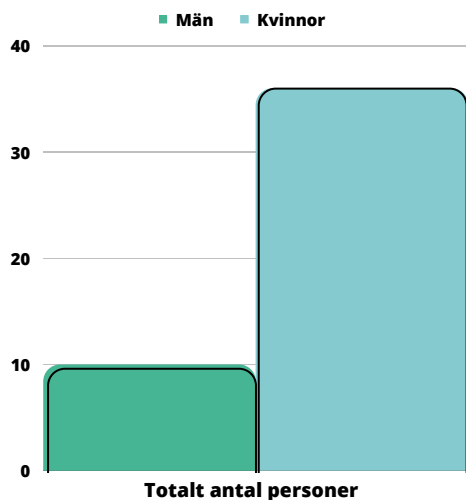

Diagram 2 – andel personer som fått rådgivning fördelat på kön

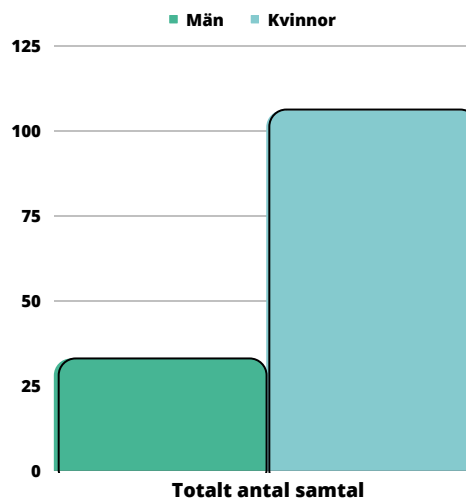

Diagram 3 – antal rådgivande samtal fördelat på kön

I genomsnitt har varje deltagare haft 3 rådgivningar. Männerna har i genomsnitt haft något fler samtal än kvinnorna, men andelen kvinnor som fått rådgivning har varit betydligt högre. Att det är en högre andel kvinnor än män som fått rådgivning är i sig inte förvånande med tanke på att andelen sociala företag som drivs av kvinnor är högre.

Genomsnittligt antal rådgivande samtal per person fördelat på kön	
Kvinnor	2,9
Män	3,3
Totalt	3,0

Tabell 1 – Genomsnittligt antal rådgivningar per person fördelat på kön

Sociala företagare om Nyttiga affärers stöd...

Under våren 2022 påbörjades ett arbete med att följa upp projektet *Nyttiga affärer 2.0* och att kartlägga behoven framåt för att fortsätta främja socialt företagande i Södermanland. Nio sociala företagare har intervjuats. Alla dessa har deltagit i minst tre aktiviteter. Dessutom har alla dessutom fått rådgivning och/eller life coaching. De har blivit tillfrågade om vad som varit bra under projektet, vad som varit mindre bra, vad de har lärt sig och hur de ser på framtiden. En uppskattad del av projektet har varit att utöka de sociala företagarnas nätverk. Av de entreprenörer som intervjuats har alla uttryckt intresse av att fortsätta utveckla ett nätverk. Genom att de sociala företagen i Sörmland får kontakt med och kännedom om varandra kan de identifiera potentiella samverkansmöjligheter. Några av de samverkansmöjligheter som har identifierats hittills är:

1. Möjlighet att tillsammans göra större upphandlingar med offentliga aktörer och därigenom uppnå högre volymer och långsiktighet.
2. En gemensam plattform för samverkan mellan sociala företag kring till exempel projektansökningar och kunskapsutbyte.
3. Fortsätta med nätverksträffar för att dels behålla kontakter och dels knyta nya kontakter.

Punkt 1 och 2 ovan har lyfts fram som extra relevanta i intervjuerna med de sociala företagarna. Här har dessutom flera efterfrågat någon typ av brobyggande funktion som fortsatt också kan verka mellan nätverket och offentlig sektor. Som tidigare nämnts upplever alla som intervjuats att kunskapsnivån kring socialt företagande hos offentlig sektor är bristfällig. Det leder i sin tur till att de sociala företagarna inte uppfattar att de blir förstådda, och i vissa fall inte heller respekterade. I vissa situationer och i vissa möten menar de sociala företagarna att de inte ses som "riktiga företag".

Nedan följer en sammanfattning från intervjusvaren från företagarna om vad som har varit bra respektive mindre bra:

+	-
Möjligheten att knyta kontakter inom offentlig sektor har uppskattats. Nätverksträffarna där både de sociala företagen och personal från det offentliga har deltagit lyfts fram som extra värdefulla.	Aktivitetserna har varit väldigt inspirerande men svåra att översätta praktiskt i verksamheterna.
Det har varit positivt med den personliga kontakten som erbjudits med Coompanion.	Flera hade önskat mer personlig uppföljning för att kunna jobba vidare med verktygen de fått under nätverksträffar och/eller rådgivningar.

Tabell 2 – Sammanfattning intervjusvar

Nuläget och behov framåt för sociala företag i Sörmland

Majoriteten av entreprenörerna som har intervjuats upplever att de utökat sitt nätverk med såväl andra företagare med liknande utmaningar som kontakter med offentlig sektor. Framför allt har nätverksträffarna (mötesplats för socialt företagande) med offentliga aktörer uppskattats då entreprenörerna upplever att den typen av relationer är svårare att bygga upp på egen hand.

Alla företag som har intervjuats har en tydlig bild av vad de behöver utveckla inom sin verksamhet för att göra den mer långsiktig och ekonomiskt hållbar. Däremot kämpar de allra flesta med utförandet och har svårt att få resurserna att räcka till.

För de arbetsintegrerande sociala företagen som erbjuder praktik/arbetsträningsplatser är Arbetsförmedlingen en nyckelaktör men det har varit svårt att få ett kontinuerligt flöde av personer då avtalen med Arbetsförmedlingen ofta bara löper på några månader. Det leder i sin tur till att de inte kan erbjuda någon typ av trygghet eller långsiktighet till andra anställda inom företagen som exempelvis arbetar som handledare.

Under projektets gång har 46 entreprenörer fått rådgivning med ett genomsnitt på tre rådgivningstillfällen per person. Trots det upplever flera entreprenörer att de hade behövt mer personlig feedback och uppföljning samt flera verktyg riktade till deras specifika situation och kontext. Dock har de svårt att identifiera själva vilka processer de behöver stöd i och därav har de också svårt att be om det stödet. Ett ytterligare behov framåt är därför fler personliga insatser där företagarna får stöd i att både identifiera sina utvecklingsbehov och utveckla implementerbara lösningar. Många av entreprenörerna arbetar också i enmansföretag och har inte så mycket stöd kring sig och – därav är behovet av fokuserat personligt stöd extra stort.

Vi kan se att även om *Nyttiga affärer* har kunna stötta många befintliga sociala företagare i Sörmland och även sett tillkomsten av några nya företag, är det fortfarande många delar som behöver finnas på plats för en fortsatt gynnsam utveckling av den sociala ekonomin där de sociala företagen verkar. Som projekt har vi inte haft rådighet över alla dessa pusselbitar och de sociala entreprenörerna lyfter behov som behöver drivas fortsatt.

Kunskap och förståelse för sociala företags dubbla affärsidéer. De sociala entreprenörerna uppger att många aktörer inom det offentliga saknar förståelse kring vad ett socialt företag är och vilken samhällsnytta de kan bidra samt de sociala företagens dubbla affärsidéer. Majoriteten av de sociala företagen en affärsmodell där aktörer i offentlig sektor utgör en viktigt kund kopplat till det samhällsproblem som det sociala företagen vill lösa (arbeslöshet, psykisk ohälsa ect.) Bristen på uppbyggda samarbetsstrukturer, kortsiktiga samarbetsavtal och okunskap inom offentlig sektor blir ett problem för de sociala företagens hållbarhet över tid..

Brobyggande funktion mellan offentlig sektor och sociala företag. Alla sociala företag som intervjuats uppger att de upplever ett visst motstånd från offentlig sektor när de försöker närma sig ett samarbete – oavsett om det rör en upphandling, ett IOP eller någon annan överenskommelse. Dessutom menar entreprenörerna att de sällan blir tagna på allvar eller respekterade på samma sätt som mer traditionella företag. För att tackla det här problemet efterfrågar många av entreprenörerna en tredje part som är respekterad av båda parterna och kan agera brobyggare mellan dem.

Format för samarbete mellan olika sociala företag. Ett annat problem som står i vägen för de sociala företagens utveckling är att många av dem är väldigt små och har relativt ojämn arbetsbörda. En potentiell lösning kan vara att flera små företag kan gå ihop och exempelvis driva igenom en upphandling med kommunal verksamhet. Dock behövs någon samordnande kraft för att möjliggöra ett sådant arbete. Dessutom måste formatet för ett sådant samarbete vara enkelt och smidigt. Här blir också nätverket för sociala företagen en viktig pusselbit för att skapa ett sammanhang kring enmansföretagare.

Mötesplatser för socialt företagande i Sörmland

Under projektets gång har vi genomfört fem mötesplatser för socialt företagande i Sörmland. Utgångspunkten för mötesplatserna baserades på ett antal behov vi fångat upp där en viktig faktor var att det saknades arenor där offentlig sektor och samhällsentreprenörer kunde mötas och lära känna varandra. I våra samtal med såväl offentlig sektor som med entreprenörer fanns en okunskap och oförståelse om varandra. Ett av Mötesplatsens syfte blev därför att parterna skulle mötas, lära känna varandra, bygga relationer och få förståelse för varandras olika förutsättningar. Mötesplatsen skulle också bli ett forum för att bygga en gemensam kunskapsgrund och få inspiration samt ett forum för samtal, dialog och att få till handling.

När *Nyttiga affärer 2.0* drog igång 2020 var coronapandemin fortfarande en påtaglig begränsning för att ses fysiskt. Detta gjorde att de två första mötesplatserna var digitala och följande tre har varit fysiska träffar. Mötesplatsernas upplägg har varit att erbjuda inspiration/kunskap genom goda exempel från andra kommuner/regioner/länder som berättat om hur de jobbat med socialt företagande. Teman har varit upphandling, Agenda 2030, hållbara partnerskap, marknader för socialt företagande och social innovation. Vid varje mötesplats har vi varvat inbjudna utanför Sörmland med några lokala entreprenörer som fått presentera sig och sin verksamhet. Varje mötesplats har också inkluderat samtal och dialog kring olika teman. Fokus har varit på att identifiera olika behov och att hitta lösningar som bidrar till att utveckla socialt företagande i länet framåt.

Vi har vid träffarna varit ungefär 1/3 entreprenörer och resterande från olika delar av offentlig sektor. Alla länets kommuner har haft representanter vid minst ett tillfälle och det samma gäller Arbetsförmedlingen och Region Sörmland. Nedan redovisas teman, innehåll och antal deltagare:

Mötesplats för socialt företagande

Mötesplats för socialt företagande	Kort om Innehåll och upplägg	Antal deltagare
Digital mötesplats för socialt företagande	Halv dag januari 2021 Socialt företag presenterar sig och sitt samarbete med Arbetsförmedlingen	 <p>■ Offentlig sektor ■ Samhällsentreprenörer</p> <p>40 deltagare varav 28 offentlig sektor & 12 samhällsentreprenörer</p>

Tabell 3 – Sammanfattning Mötesplats för socialt företagande

Mötesplats för socialt företagande	Kort om Innehåll och upplägg	Antal deltagare
<p>Digitalt mötesplats med tema Upphandling</p>	<p>Halvdag maj 2021 Föreläsare från Umeå, Nordanstig, SKR mm</p>	<p>■ Offentlig sektor ■ Samhällsentreprenörer</p> <p>40 deltagare varav 25 offentlig sektor & 15 samhällsentreprenörer</p>
<p>Hållbara partnerskap & Agenda 2030</p>	<p>Halvdag fysisk träff dec 2021 Samhällsentreprenörer presenterar sina sociala företag</p>	<p>■ Offentlig sektor ■ Samhällsentreprenörer</p> <p>50 deltagare varav 33 offentlig sektor & 18 samhällsentreprenörer</p>
<p>Möjligheter med socialt företagande för ett mer socialt hållbart Sörmland</p>	<p>Heldag fysisk träff maj 2022 Skottland, SKR, Nyköpings kommun,</p>	<p>■ Offentlig sektor ■ Samhällsentreprenörer</p> <p>50 deltagare varav 35 offentlig sektor & 15 samhällsentreprenörer</p>
<p>Social innovation - möjligheter och utmaningar</p>	<p>Heldag fysisk träff november 2022 Mötesplats Social innovation, sociala företag i Sörmland</p>	<p>■ Offentlig sektor ■ Samhällsentreprenörer</p> <p>25 deltagare varav 15 offentlig sektor & 10 samhällsentreprenörer</p>

Tabell 3 – Sammanfattning Mötesplats för socialt företagande

“Vi måste använda
varandras kompetens för att
göra mer samhällsnytta”

“Vilken fantastisk möjlighet
att nå Agenda 2030 med hjälp
av sociala företag”

Vid varje mötesplats har dialogen varit ett viktigt inslag och det har märkts att det funnits (och finns) ett behov av samtal kring viktiga samhällsfrågor och inte minst att möten över sektorer/gränser är uppskattat och lärorikt. Några röster syns ovan.

Ett socialt företag blir till – processen med att skapa Yalla Nyköping

Nyköping är den enda kommunen i Sörmland med styrdokument som berör socialt företagande. De har medverkat i arbetet med *Nyttiga affärer* under de år som projektet funnits. Ett av *Nyttiga affärer*s mål var att rusta 20 personer som står långt från arbetsmarknaden för arbetslivet, och sedan lotsa vidare dem till ett socialt företag för arbetsträning/praktik eller arbete. Processen med Yalla Nyköping gav oss möjlighet att jobba med såväl detta mål som att vara med och bygga ett koncept kring att starta ett socialt företag.

Processen börjar

Under hösten 2021 sammanförde Näringslivskontoret i Nyköping följande verksamheter i ett möte; Nyföretagarcentrum, Campus Nyköping, Jobbtorg Nyköping och Coompanion Sörmland. Syftet med mötet var att samtala kring möjligheter med att utveckla socialt företagande i Nyköping. En idé som började ta form var att koppla ihop socialt företagande med målgruppen utrikesfödda kvinnor. Arbetslösheten hos utrikesfödda kvinnor är betydligt högre än bland män och många har, trots flera år i Sverige, aldrig lönearbetat. Arbetslösheten är en stor kostnadspost för kommunen, då många uppbär försörjningsstöd och inte minst är det ett stort slöseri med mänskliga resurser. Vår målbild i arbetet med att skapa ett socialt företag kom från Yalla Rosengård i Malmö, ett arbetsintegrerat socialt kvinnokoopertiv som funnits i över 10 år. I Sverige finns idag ca 6-7 Yallor, organiserade i ett nätverk och alla med samma syfte, att skapa jobb och integration för utrikesfödda kvinnor som står långt från arbetsmarknaden. Under processen i Nyköping har Yalla Rosengård och andra Yallor bistått med information, utbildning och samtalspart, vilket varit ett mycket värdefullt stöd i uppbyggnaden av Yalla Nyköping. www.yallatrappan.se

Jobbtorg Nyköping hade möjlighet att avsätta medel och Campus Nyköping kunde tillsätta en resurs som på deltid fick jobba med frågan. Från Nyföretagarcentrum och oss på Coompanion fanns också möjlighet och intresse att bidra med kunskap och tid i en Yalla Nyköping, som satsningen fick heta. Som ett första steg för att komma igång bestämde vi oss för att jobba tillsammans med kvinnor för att involvera dem i att bidra med sina idéer och kompetens kring vad ett framtida Yalla Nyköping skulle kunna ha för verksamhetsgrenar. För att komma igång startade vi ett Affärsprogram om socialt företagande i Nyköping – en kurs för kvinnorna som skulle lära sig mer om arbetsintegrerade sociala företag och vad det innebär att driva företag tillsammans.

Affärsprogram Yalla Nyköping

Affärsprogram Yalla Nyköping var en praktiskt inriktad kurs som syftade till att ge kvinnorna kunskap om företagande. Det gällde då i synnerhet socialt företagande men också att driva företag tillsammans med andra samt att se framtidsmöjligheter och bli ledare i sina egna liv. Tolv kvinnor deltog, efter en rekryteringsprocess där ungefär 30 kvinnor ville vara med. De tolv som valdes ut hade någon form av bakgrund där de jobbat (betalt eller obetalt) i butik eller mindre affärsverksamhet, det kan t.ex. ha varit i föräldrars butik eller som anställd.

Målet med affärsprogrammet var att deltagarna skulle:

- utveckla sina entreprenöriella förmågor (samarbete, kreativitet, problemlösning, initiativförmåga och ansvar).
- lära sig om att starta och driva företag.
- få personlig utveckling, stärka självförtroende och självkänsla.
- öka sin kunskap om socialt företagande och att driva företag tillsammans (kooperation).
- utveckla sitt kontaktnät.
- träna på kommunikation och utveckla sin svenska.
- få drömma och formulera mål för sin framtid.
- bli inspirerade och motiverade genom studiebesök till olika företag.
- träffa förebilder i form av entreprenörer som berättat om sin resa till företagare och även fått kännedom om olika yrken.
- delta i processen med att skriva en affärsplan, särskilt affärsidé, marknadsföring och finansiering.

Kursen omfattade tolv kurstillfällen på vardera tre timmar från november 2021 till februari 2022. Dessutom har deltagarna fått individuell life-coaching vid två tillfällen: i början och efter cirka 10 gånger. De har också fått stöd i att formulera sina egna mål och drömmar för framtiden.

Verksamheten börjar ta form och Yalla Nyköping bildas

Under januari 2022 blev två verksamhetsledare rekryterade på 50 % vardera med finansiering från Nyköpings kommun och deras uppdrag var att bygga upp och utveckla verksamheten, tillsammans med de kvinnor som rekryterats till Yalla Nyköping. Verksamhetsledarna hade erfarenhet av eget företagande, socialt företagande, arbete med målgruppen och att rusta och matcha personer mot arbetsgivare. De hade dessutom ett väl utvecklat nätverk i Nyköping, i såväl näringsliv, offentlig sektor och civilsamhället.

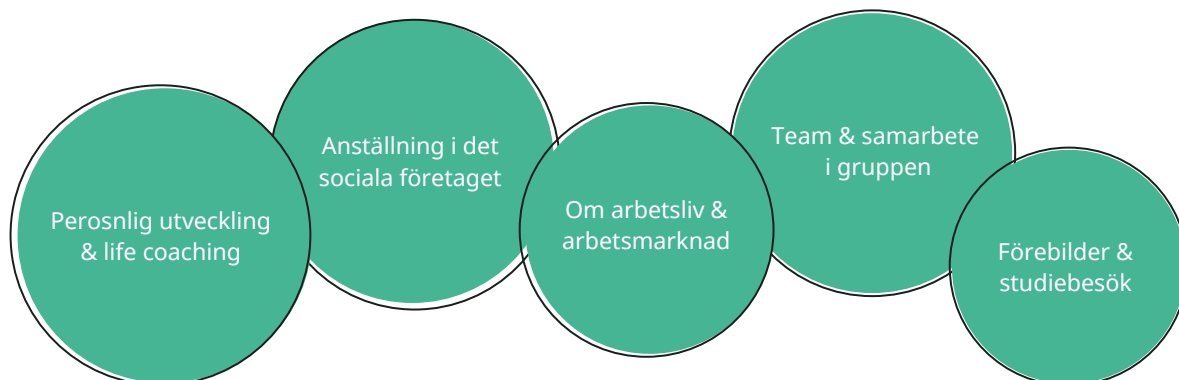
Under våren 2022 hölls ett konstituerande möte och Förening Yalla Nyköping bildas. Verksamheten började byggas upp vilket innebar ett arbete tillsammans med kvinnorna för att utveckla affärer och samarbeten med olika parter i (främst) Nyköping. Under våren väcker också föreningen frågan om ett samarbete med kommunen, i form av ett så kallat IOP (ideburet offentligt partnerskap) vilket kommunen är positiv till, ett förslag till samarbetsavtal arbetar fram gemensamt mellan parterna

Till sommaren 2022 tas ett politiskt beslut om ett treårigt samarbetsavtal mellan Nyköpings kommun och Yalla Nyköping. Detta ska bland annat möjliggöra för föreningen att bygga upp verksamheten med de två verksamhetsledarna som motorer samt att anställa ett antal av de kvinnor som varit med i processen. Under våren 2022 inleds dialog med Arbetsförmedlingen om vilka möjligheter det finns att anställa kvinnorna i Yalla på antingen introduktionsjobb eller nystartsjobb och efter många turer och diskussioner har sju kvinnor erbjudits anställning på halvtid i Yalla Nyköping från 1 oktober.

Om konceptet med Yalla Nyköping

Konceptet med Yalla Nyköping består av tre delar: Individens resa, affärsidéerna & det sociala företaget och aktörerna som är med och skapar förutsättningar. Nedan har vi illustrerat de olika delarna och dess kanske viktigaste komponenter i processen med att bilda ett socialt företag typ Yalla Nyköping.

Individens resa mot arbete & egen försörjning

Affärsidéerna & det sociala företaget

Processen & aktörerna som är med och skapar förutsättningar för Yalla Nyköping

Resultat & lärdomar från projektet

Under projektets gång har vi mött och diskuterat socialt företagande med hundratals personer och i princip alla kan se nyttan med samhälls-entreprenörskap för att lösa samhällsutmaningar och att dessa företagare har en viktig funktion att fylla. Projektets insatser har bidragit till att höja kunskapen över länet. Vi ser att socialt företagande är på agendan på ett annat sätt idag än när vi började. Men samtidigt vet vi att behovet av mer kunskap i offentlig sektor kommer finnas kvar länge då personer byts ut och nya tillkommer. Det behövs insatser för att öka kunskapen och användningen av de verktyg som faktiskt finns för att göra affärer mellan offentlig sektor och sociala företag. Här är LOU – Lagen om offentlig upphandling ett av de viktigaste verktygen!

Trots att projektet fört de sociala företagen och offentliga aktörer närmare varandra uttrycker de sociala företagen att det fortfarande finns ett stort glapp mellan grupperingarna. De menar att projektets nätverksbyggande insatser varit givande, men inte tillräckliga. De sociala företagen har fått utökade kunskaper kring upphandlingar, idéburet offentligt partnerskap och andra möjligheter för att samverka med offentlig sektor. Däremot menar alla intervjuade entreprenörer att offentliga aktörer inte har lika utbredd kunskap om socialt företagande och samhällsnyttan det bidrar med. I och med att entreprenörerna möter många personer som på olika sätt är verksamma inom det offentliga uppstår problem när kunskapsnivån är så pass varierande och en framgångsnyckel blir därav att ”träffa rätt person”.

Ett konkret resultat är att 3 samverkansavtal mellan sociala företag & offentlig sektor genomförts i form av IOP (idéburet offentligt partnerskap) och upphandlingar. En av lärdomarna i detta har varit att det skett genom förvaltningsövergripande samverkan i kommunerna. Frågan kring socialt företagande har öppnat upp för dialog och samverkan över förvaltningsgränserna och det finns en insikt i att detta är mer än en arbetsmarknadsfråga. Socialt företagande kan också beröra upphandling, näringsliv, integration, socialtjänst, utbildningsverksamhet och hållbarhet. Denna insikt är förstås en styrka som en kommun kan använda för att organisera sitt arbete kring socialt företagande. I Nyköpings kommun har processen kring Yalla Nyköping också visat på att samverkan över förvaltningsgränserna är en framgångsfaktor. I Nyköpings kommun finns också ett arbete påbörjat för att utveckla en intern samverkansstruktur med syfte att ytterligare utveckla samverkan med de lokala sociala företagen. Resultat som vi också vill nämna är att det nu finns ett koncept för hur ett socialt företag kan växa fram, här kan t.ex. kommuner som vill stötta framväxten av lokala sociala företag lära av processen.

Ett resultat från projektet är att det nu finns ett nätverk för sociala företag som projektet byggt upp. Det har bland annat också resulterat i att sociala företag har börjat samverka mer med varann och vi kan även se att det i några kommuner blivit lokala kluster med entreprenörer/sociala företag som börjat samtala och samverka med varann.

I det brobyggande arbetet har en viktig del varit att skapa mötesplatser för offentlig sektor och sociala företag/samhälls-entreprenörer då dessa sällan möts. Vi har de senaste åren arrangerat fem Mötesplatser för socialt företagande i Sörmland och det har utvecklats till ett koncept som innefattar, kunskap/inspiration, nätverkande, samtal och hur vi kan få till call to actions för lösa samhällsutmaningar.

Socialt företagande som en samhällskraft i genomförandet av Agenda 2030

Agenda 2030-målen kan ses som en inramning för de sociala företagen verksamheter /affärsidéer och som knyter an till ett eller flera av målen. Ett smart sätt för en kommun att omvandla Agenda 2030 till lokal handling är just att stötta och samverka med de sociala företagen. Med sin verksamhet bidrar de också till lokal utveckling för de som bor och verkar där och inte minst bidrar de till ett ökat företagande i kommunen. Genom att köpa t.ex. arbetsträningsplatser skapas såväl arbetstillfällen och ett företag. Det är helt enkelt ett win-win koncept. De sociala företagen har fortsatt behov av att nå ut och förmedla sitt värdeerbjudande till sina intressenter. Oavsett om deras mål är att vinna upphandlingar hos offentliga aktörer eller att nå nya marknader behöver de bli bättre på att kommunicera sitt värde och positionera sig på utifrån de kundsegment de riktar sig till.

Handla med hjärtat & upphandla med social hänsyn - fler marknader för socialt företagande

Det är nu dags att ta nästa steg och på allvar börja använda de verktyg som finns för samverkan genom exempelvis reserverade upphandlingskontrakt, social hänsyn i upphandlingar och idéburna offentliga partnerskap (IOP). Genom att etablera samverkan med sociala företag, skapas förutsättningar för deras möjligheter att fortsätta verka och utvecklas. Ett annat sätt för de sociala företagen att utveckla sina affärer är att också utforska fler marknader och intäktsströmmar. Vi kan identifiera tre olika marknader för de sociala företagen som vi kallar för marknad A, B och C:

- Marknad A – affärer mellan sociala företag och offentlig sektor: socialt ansvarsfull upphandling & reserverade upphandlingskontrakt
- Marknad B – privat konsumtionsmarknad få fler konsumenter att handla med hjärtat
- Marknad C – sociala företag gör affärer och samarbetar med andra företag

Marknad A - affärer mellan sociala företag och offentlig sektor: socialt ansvarsfull upphandling & reserverade upphandlingskontrakt.

Leveranser av varor och tjänster till och samarbete med både offentliga myndigheter och vanliga företag är av avgörande betydelse för utvecklingen av den sociala ekonomin. Det genererar intäkter och gör att de sociala företagen kan bli ekonomiskt självförsörjande. Offentlig upphandling utgör 14 % av Europas BNP och är därför till stor del som ett viktigt politiskt verktyg till stöd för den sociala ekonomin och sociala företag, enligt EU's handlingsplan för social ekonomi som togs fram 2021.

Under senare år har vissa lokala och regionala myndigheter och städer insett fördelarna med strategisk offentlig upphandling när det gäller att möta samhällets utmaningar eller tillgodose behov och driva på systemförändringar. De flesta offentliga upphandlingskontrakt tilldelas dock fortfarande på grundval av lägsta pris, och socialt ansvarsfull upphandling är fortfarande ett mycket mindre känt och utvecklat förfarande än grön upphandling inom den offentliga sektorn.

Samtidigt är det viktigt att stärka förmågan hos aktörerna inom den sociala ekonomin att lämna anbud vid offentliga upphandlingar och underlätta deras tillgång till privata upphandlingar.

Marknad B – privat konsumtionsmarknad: få fler konsumenter att handla med hjärtat.

Det har under flera år funnits en vilja bland privatpersoner att handla ekologiskt och även att den mat som handlas gärna ska vara lokalt producerad. När det gäller de tjänster och produkter som sociala företagen erbjuder så finns här en stor potential i att få konsumenterna att också handla med hjärtat. Det vill säga att välja produkter och tjänster från sociala företag i syfte att stötta den samhällsnytta som verksamheten gör. I Sörmland kommer Coompanion under 2023 vara med och utveckla den webbsida som tagits fram av Coompanion Mälardalen (Västmanland och Örebro) som heter Självklart.nu. Här finns möjligheten för sociala företag att presentera sig och sin verksamhet samt så finns information om vad socialt företagande är. I Skottland har man jobbat med att utveckla denna marknad under parollen Buy social Scotland så här finns goda lärdomar för att utveckla vidare här i Sörmland.

Marknad C – sociala företag gör affärer och samarbetar med andra företag.

Den ökande samverkan med vanliga företag bidrar till att både sociala företag och den sociala ekonomin utvecklas och växer. Det finns dock utrymme för mer systematisk integration i de vanliga företagens värdekedjor och skapandet av partnerskap för inlämning av gemensamma anbud tillsammans med dessa företag vid offentliga upphandlingar. Många av de sociala företagen har stor erfarenhet och kunskap om hur personer med olika särskilda behov behöver få stöttning och handledning för att fungera bra på en arbetsplats. Denna kunskap kan komma till stor nytta för så kallade "vanliga företag". Behovet av att öppna upp arbetsplatserna i Sverige för personer som står långt från arbetsmarknaden av olika skäl är stort och här finns mycket att lära av de sociala företagen som i årtal arbetat med dessa målgrupper.

Rekommendationer framåt för mer social innovation

Under våren 2022 utkom Mötesplats Social Innovation med rapporten: *Ekosystem för social innovation i Sverige - Förutsättningar och utmaningar i främjandet av social innovation i Sverige. April 2022.* (Av: Anna Tengqvist, Malin Lindberg, Gloria-Karin López). I rapporten presenteras ett antal rekommendationer som syftar till att stärka ekosystemet för social innovation i Sverige och de är i hög grad även relevanta för Sörmland. De ger följande rekommendationer:

Rekommendation för mer social innovation	
<p>Tydligare politisk styrning på nationell, regional och lokal nivå med mål, uppföljning och budget för politiken för social innovation och socialt företagande för att möjliggöra långsiktiga lösningar på samhällsutmaningar.</p>	<p>Stärkt ekosystem för social innovation. Ökad samordning och koppling mellan olika samhällsaktörer och ekosystemet behövs för att möjliggöra bredare samhällsförändring. I detta omfattas även att möjliggöra sociala innovatörer/entreprenörers samverkan med andra samhällsaktörer för ökat genomslag och skalning.</p>
<p>Stärkt finansiering av social innovation för att skapa långsiktiga förutsättningar för att utveckla, implementera och skala social innovation. Olika slags finansiella verktyg för detta behöver prövas och stärkas.</p>	<p>Säkerställ delaktighet och inflytande för målgrupper och intressenter som direkt berörs av den aktuella samhällsutmaningen i satsningar för social innovation. På så sätt kan social innovation främja ett inkluderande och demokratiskt samhälle.</p>
<p>Integrering av social innovation i ordinarie verksamheter genom att fler samhällsaktörer anammar socialt innovativa arbetssätt för att möta samhällsutmaningar. Det kan handla om att ge traditionella innovations- och företagsfrämjare incitament och kompetens att stötta social innovation och socialt entreprenörskap i större utsträckning än idag. Detta kan underlättas av ökat lärande och samverkan mellan olika finansiärer och andra samhällsaktörer.</p>	<p>Främja lokala och regionala plattformar för social innovation genom ökade kunskaper och exempel på hur sådana kan etableras och organiseras, med inspiration från befintliga exempel. Plattformarna kan fungera som facilitatorer av social innovation genom att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samordna det regionala/lokala ekosystemet för social innovation. • Koppla samman aktörer från alla samhällssektorer i samskapande, inkluderande processer för att möta samhällsutmaningar • Tillgängliggöra kunskaper och metoder för social innovation • Samordna och synliggöra resultat och värden från social innovation på lokal och regional nivå
<p>Stärkt roll för akademi och forskning i social innovation genom ökad forskningsfinansiering och utökning av akademins medverkan i samverkansprocesser för att möta aktuella samhällsutmaningar på nytänkande sätt. Forskning är även en viktig källa till omvärldsanalys inom social innovation och socialt företagande.</p>	

Tabell 4 –Rekommendation för mer social innovation

Några avslutande ord och medskick

Nu är det dags att lyfta blicken och göra satsningar för att arbeta med frågor som jämlikhet, social inkludering och trygghet genom samhälls-entreprenörskap. Vi har under projektet mött så många fantastiska och engagerade samhälls-entreprenörer! De gör ett grymt jobb i sin vardag och inte sällan på sin fritid. De gör skillnad för människor och miljö varje dag och de skapar sociala innovationer i sin kommun, och ibland till och med globalt genom sina verksamheter och idéer.

På nationell nivå har Mötesplats Social innovation fått medel från ESF-rådet för ett Kompetenscenter för social innovation, som bland annat ska stötta ESF-projekt som jobbar med social innovation, samla lärdomar och komma ut med verktyg och olika kunskapsunderlag samt skapa mötesforum kring social innovation. Detta kommer att kunna utgöra en typ av stöd för att arbetet ska fortsätta utvecklas i vårt län.

Framåt behöver vi också själva, i vår vardag och organisation, fundera över hur vi kan arbeta mer innovativt och inte göra "more of the same", det har liksom visat sig inte fungera. För att få till sociala innovationer i praktiken krävs både engagemang och uthållighet. Det är ingen organisation eller individ som ensam kan driva detta utan det krävs samverkan och ett gemensamt ansvarstagande.

De sociala företagen har blivit fler de senaste åren, både i Sörmland, Sverige och i världen i stort och de utgör tillsammans och var för sig en samhällskraft att räkna med. Vi vet en hel del om vad som behöver göras framåt och det som kommer krävas är mod att våga testa och bryta ny mark.

Avslutningsvis vill vi från projektets sida också lyfta några områden om vi ser som särskilt viktiga att fortsätta satsa på:

- Tvärsektoriella mötesplatser för socialt företagande & social innovation.
- Att länets regionala aktörer fortsatt samverkar kring socialt företagande och social innovation - här kan Örebros läns Partnerskap för social innovation vara ett gott exempel på samverkansform. Utan ett tydligt ägarskap i länet kring dessa frågor riskerar det att inget händer - det blir allas och ingens ansvar.
- Säkra att de möjligheter som lagen om offentlig upphandling innebär, för att göra reserverade upphandlingskontrakt och skriva in sociala villkor i upphandlingar - detta kan bli verklighet genom att skriva in i offentliga upphandlingspolicys som finns i kommun, region och hos andra offentliga aktörer.
- Utse och utbilda funktioner/strateger/processledare i länets alla kommuner för att samordna/driva frågan kring socialt företagande. Här kan med fördel boken från SKR, Sveriges kommuner och regioner användas: Ny väg till innovativa välfärdslösningar - En handbok om samverkan med sociala företag.
- Stötta framväxten av en regional plattform för sociala företag som underlättar för samverkan kring t.ex upphandlingar, projektansökningar, att gemensamt kunna marknadsföra sig och hitta nya marknader för sina affärer. Här kan sajten Självklart.nu utgöra en viktig del att fortsätta utveckla.
- Säkerställa finansiering till projekt/ideer inom socialt entreprenörskap - detta kan med fördel ske genom att samordna olika regionala /statliga medel som kanaliseras ut i länet.

Vi håller väl kontakten?

Du som har frågor om socialt företagande, social innovation eller vill komma i kontakt med samhälls-entreprenörer tveka inte att kontakta oss på Coompanion Sörmland. Coompanion erbjuder kostnadsfri rådgivning och är en aktör i lokal och regional samhällsutveckling i Sörmland.

Tack!

Projektteamet i *Nyttiga affärer* vill rikta ett stort tack till alla de fantastiska entreprenörer som vi haft förmånen att få jobba med, lära av och utvecklas med. Ni är våra hjältar!

Vi vill också rikta ett stort tack till de viktiga intraprenörer som finns där ute i det offentliga systemet som tålmodigt jobbar för att utveckla sina organisationer till att än mer kunna, vilja och samverka med de sociala företagen. Slutligen och inte minst, ett stort tack till RAR - samordningsförbundet i Sörmland som finansierat *Nyttiga affärer 2.0* och till våra samverkansparter Nyköpings kommun och Arbetsförmedlingen samt projektägare Region Sörmland.

Projektteamet består (i skrivande stund) av:
Annika Löfgren, Maria Nordin och Monica Pärus, Coompanion Sörmland.

Under projektets gång har också lifecoach Sarina Bandicksson, Maria Ahlin och kommunikatör Jonas Bergvall varit med och gjort ett grymt bra jobb!

Slutligen, tack för stöd och pepp från våra kollegor på Coompanion Sörmland!

MED FINANSIERING FRÅN

COOMPANION
KOOPERATIV UTVECKLING

COOMPANION SÖRMLAND

Org.nr: 769627-5580

Portgatan 3, 633 61 Eskilstuna

Kontakt: sormland@coompanion.se